

SANAYİ DÜNYASI İÇİN GİDİŞATA DAİR NOTLAR

TRENDS UPDATE

15.09.2025(Periyodik Yayın Değildir)

Eray GÖNENLİ: İstanbul Zuchex Fuarı'nda katılımcıyız. ≈ 1500 firmanın 375 adeti Çin'li. Oran $\approx 25\%$ ve her sene bu artıyor. Daha da üzücüsü hangi Türk firması ile konuşsam ithalata yöneleceklerini, üretimi küçülteceklerini söylüyorlar.

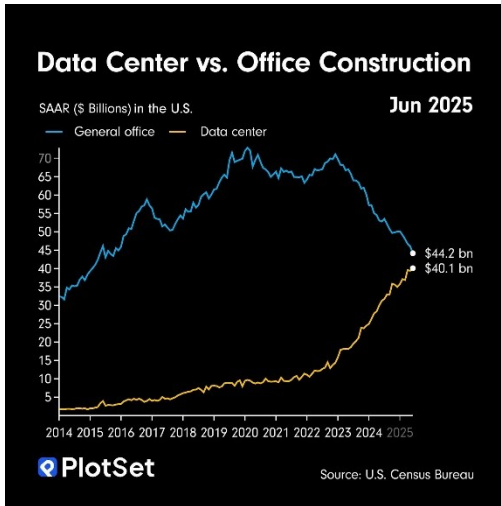
William McKinley: Gümrükte Malezya menşeli ürünlerin çokluğuna dikkat etmek lazım. Çin, İran ve Irak üzerinden Türkiye'ye buradan mal akıtmaya başladı. Daha da kötüsü Çin; Shanghai-Akdeniz ortalama mal teslimi döngüsünü nerdeyse 3 aya kadar indirdi.

TOBB Otomotiv Tedarik Sanayi Meclis Başkanı Alper Kanca (Aysel Yücel - Nasıl Bir Ekonomi NBE): Türkiye'den ithal edilen çelik ve alüminyum içeren ürünlere yüzde 50 ek vergi getirilmesi nedeniyle otomotiv tedarikçilerinin ABD'ye ihracatı neredeyse durma noktasına geldi. 8 aydır yeni sipariş alamıyoruz. Elektrik tüketimi düştü,

yatırımlar durdu. Faaliyetlerini azaltan firmalar var. ABD'deki Trump çılgınlığı bize çok dokunmuyordu ama bu kez otomotive çok dokunacak gibi görünüyor. İstihdam kaybında hızlanma kaçınılmaz

ABD Ticaret Bakanlığı'nın 18 Ağustos 2025 itibarıyla yürürlüğe soktuğu karar kapsamında, Türkiye'den ithal edilen çelik ve alüminyum içeren ürünlere yüzde 50 ek vergi getirildi. Karar, motor ve şanzımandan döküm parçalarına kadar geniş bir ürün grubunu kapsıyor.

Aşınan rekabet gücü nedeniyle neredeyse 8 aydır yeni sipariş alamayan sektörde, borç yükü artarken, önde gelen bazı firmalar elektrik faturasını ödeyemez hale geldi.

Kadirhan Öztürk:
ABD'de veri merkezi (datacenter) inşası ofis inşasını neredeyse yakaladı. (yanda)

Ofislerin boşluk oranı ise uzun süredir artma eğiliminde. (aşağıda)

Covid etkileri geçmiş ve ABD'de şirketler artık çalışanları ofise çağırmış olmasına rağmen **ofis talebi canlanamıyor.**

Yaklaşık 3 sene önce bir hafta ortası bülteninde, **%30-35 iskontolu aşırı iyi**

bir fırsat gelmedikçe ofis yatırımı tavsiye etmiyorum diye konuşmuştuk. Bu trend güçlenerek devam edecek diye düşünüyorum.

Ofisilik ve ofis kültürü boomerlar ile başlayıp 2000'lerle birlikte zirvesini gördü. Moda Starbucks'ın olduğu dükkan gibi aşırı spesifik ölmez lokasyonlar haricinde ofisle beraber dükkan yatırımı da hiç olmadığı kadar riskli.

Bunların yerini depo yatırımı aldı. İstanbul'da depo fiyatlarına şöyle bir bakın, şaşkınlıkla sıfırları sayacaksınız.

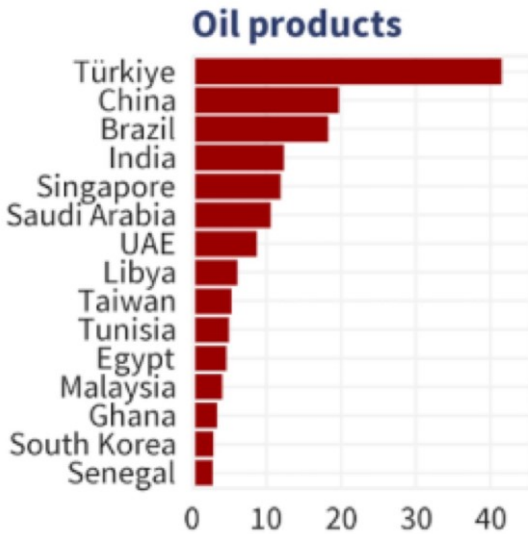

Donald Trump: Tüm NATO üyeleri kabul ederse ve Rus petrolü alımını durdurursa Rusya'ya büyük yaptırımlar uygulamaya hazırız.

Ayrıca NATO Rusya-Ukrayna savaşı sona erene kadar Çin'e %50-%100 gümrük vergisi uygulamalı.

William McKinley: Rus petrol türevlerini en çok hangi ülkeler alıyor? Dizelde özellikle en büyük alıcı Türkiye.

Trump, Türkiye'yi bozmak istemiyor. Yoksa şu aşağıdaki tablo bozmak için yeterli bir sebep

Denizli Sanayi Odası Meclis Başkanı ve ardak OSB Başkanı Okan Konyalıoğlu (Nihat Delibaşı - Tekreferans):

ABD Başkanı Donald Trump'un Çin'e açtığı gümrük tarife savaşından dolayı Çinli imalatçıların Avrupa pazarlarına saldırmaması, Türk ihracatılarında büyük endişeye yol açıyor. Türkiye'deki tekstilin başkenti olan Denizli'deki ihracatçılar, Çin'in özellikle lojistik desteklerle kendileri için büyük tehdit olacağı uyarısında bulunurken, Çinlilerin Denizli'deki organize sanayi bölgelerinden yer bakması da tedirginliği artırıyor.

Çin'in Kuşak Yol Projesi kapsamında Avrupa ile kurduğu demiryolu hattı Türk sanayisi için büyük bir tehdit. Çin Guangzhou'dan Düsseldorf'a 15 günde kesintisiz sevkiyat yapabilir hale geldi. Bugüne kadar Çin'e karşı en büyük avantajımız uzun termin ve küçük ölçekli yani parsiyel siparişti. Çin, küçük siparişlere karşı isteksizdi. Ama şimdi kısa termin ve parsiyel malzemeyi de devreye soktuğu anda iş çok farklı bir noktaya gelir. O zaman ancak çok özel imalat yapan imalathaneler ayakta kalabilir.

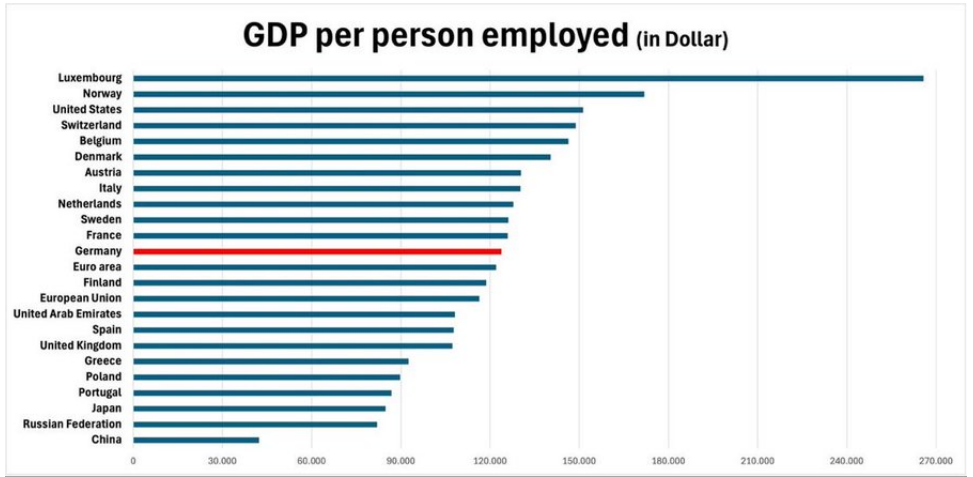
Çin'li firmalar doğrudan Türkiye'de yatırım ve depo ağlarını genişletiyor. Temu gibi platformlar depolarını büyütüyor. Artık BYD, Chery gibi dev markaların 500 bin metrekare arsa aradığı dönemi geçtik. Organize sanayi

bölgelerini dolaşıyor ve 10-20 bin metrekare yer bakıyorlar. Çardak OSB Başkanı olarak geçtiğimiz günlerde üç Çinli yatırımcı ile görüştüm. Artık tabana yayılmaya başladılar. Yemeğe gidiyorsunuz, yan masada dört Çinli oturuyor.

Rakiplerimiz yıllık yüzde 3-4 faizle kaynağa ulaşırken, bizim sanayicimiz aylık bu oranlarla finansa erişebiliyor. İnsanlar yatırım heyecanını yitirdi. Geçmiş dalgalanmalarda 3-5 ayda stabilize olan ekonomi, 1.5 yılı geçen bir süredir dalgalanmaya devam ediyor. İçsel ve dışsal sıkıntılar yüksek faiz olarak sanayiye vuruyor. Sanayicinin en büyük gider kalemi artık finansman oldu. Personel gideri sürdürülebilir hale geldi ancak finansmanı yönetmekte ciddi sıkıntı var

15 yıl önce Denizli ihracatının yüzde 76'sını oluşturan tekstilin payı yüzde 30'lara geriledi. Bu daralma ambalaj, boya gibi yan sanayiye de vurdu. Mermer, metal, kablo gibi "koşar sektörlerin" üretim hacimlerinin büyük olmasına rağmen, ekonomik gelişmeler nedeniyle firmaların kârları eridi.

Michael A. Arouet: İtalyanların, Almanlardan daha yüksek kişi başına GSYİH sağlaması, çalışkan, verimli Almanlar ve tembel İtalyanlar hakkındaki kibirli söylemlere meydan okuyor.

Kontrolmatik YKB Sami Aslanhan: ABD’de sıfırdan şirket kurmak yerine mevcut bir şirketi devralmak, operasyonel süreçleri atlayıp zamanı kısaltır. Ancak firmanın geçmişteki hatalarını da üstlenmiş olursunuz. Özellikle hizmet sektöründe banka ilişkileri ve teminat için devralma avantajlıdır; fakat gelecekte risk yaşamamak için geçmişi iyi araştırmak gerekir."

Berk Dicle: 25 yıl önce Çin'in dünya otomobil üretimindeki payı % 1.4 idi. Bugün % 38.4 oldu. Türkiye'nin ise payı % 0.73 idi % 1,57 oldu.

Hakan Kara:

